BELEIDSNOTA

Vrijetijdseconomie

Auteur
Ellis Koenders
Functie
Beleidsmedewerker Vrijetijdseconomie
Datum
Januari 2021

1. Inleiding

De nota Vrijetijdseconomie 2015-2018 van de gemeente Aalten is aan herziening toe. In het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022* zijn als uitgangspunten daarbij benoemd voortzetting van en de samenwerking met Stichting Achterhoek Toerisme en de doorontwikkeling van toekomstbestendige VVV's. Het college heeft daarbij aangegeven stevig in te willen zetten op de regionale samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie, marketing en promotie, om de Achterhoek als vrijetijdsregio op de kaart te zetten.

Bij de vaststelling van het uitvoeringsprogramma is door de gemeenteraad bij amendement daarnaast bepaald dat in de visie de mogelijkheden voor doorontwikkeling van recreatieve fiets- wandel- en ruiterpaden moet worden betrokken. Ook de inzet op gemeentemarketing, als onderdeel van het Nationaal Landschap, en daarbij de inwoner als ambassadeur is benoemd.

Omdat een nieuwe regionale Vrijetijdsagenda in ontwikkeling was heeft het college besloten deze als basis voor lokaal beleid te laten dienen. Immers, regionale samenwerking is onontbeerlijk wanneer het gaat om versterking van de kwaliteit en de positionering van de Achterhoek als toeristische bestemming. In de regionale Vrijetijdsagenda onderbouwen we met feiten, cijfers, trends en ontwikkelingen en een SWOT analyse het belang van onze gezamenlijke regionale inspanningen op het gebied van vrijetijdseconomie. We stellen vast dat de vrijetijdssector een bijdrage levert aan de economie, leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de Achterhoek, en een belangrijke groeisector is. We hebben een gezamenlijke regionale ambitie en doelen geformuleerd en een uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Laten we het dan daarbij? Nee. Want wij zijn van mening dat we ons ook op lokaal niveau moeten blijven inzetten om de sector te versterken en ondersteunen en daarmee de economische potentie te benutten en vergroten. Daarnaast willen we de gast ter plaatse gastvrij ontvangen en ons lokale product promoten. In deze notitie vullen we de regionale agenda aan met lokale beleids-en actiepunten. Wij geven hiermee uitvoering aan onze ambitie om in te zetten op verhoging van kwaliteit en vitaliteit.

Voor de feiten, cijfers etc. verwijzen we naar de regionale agenda en willen we hier niet in herhaling vallen. Wel hebben we enkele kengetallen voor de gemeente Aalten afgezet tegen de Achterhoek in de bijlage opgenomen.

Participatie

In de voorbereiding op het opstellen van deze nota is gesproken met o.a. vertegenwoordigers van de drie VVV-agentschappen, Vereniging van Logiesverstrekkende Bedrijven, Horeca Nederland afdeling Aalten-Dinxperlo, Ondernemersfonds Dinxperlo, St. Aalten Promotie en St. Achterhoek Toerisme, Onderduikmuseum, Grenslandmuseum en Koppelkerk. Daarnaast heeft de nota gedurende zes weken ter inzage gelegen.

Covid-19

De afgelopen periode heeft getoond dat cijfers en prognoses in één klap onderuit gehaald kunnen worden. De sector heeft grote klappen gekregen en met name horeca, dagrecreatieve voorzieningen en groepsverblijven leven nog altijd in grote onzekerheid wat betreft de (nabije) toekomst. Veel logiesverstrekkende bedrijven hebben juist na de intelligente lockdown in het voorjaar alsnog een heel goede zomer gedraaid doordat Nederlanders gedwongen in eigen land op zoek gingen naar nieuwe bestemmingen. En bij veel bedrijven is enorm veel veerkracht getoond om met nieuwe concepten een deel van hun verlies goed te maken. Dit nieuwe elan willen wij vasthouden en de sector, juist in deze tijd, met deze vrijetijdsnota ondersteunen.

* In het College Uitvoeringsprogramma 2018-2022 is opgenomen om een Economische visie te ontwikkelen met daarin specifieke aandacht voor het beleidsveld Vrijetijdseconomie. Vanwege de op handen zijnde regionale VE-agenda is besloten deze met een lokale nota aan te vullen en hiermee het onderdeel Vrijetijdseconomie los van een economische visie te behandelen.

2. Terugblik nota Vrijetijdseconomie 2015-2018

In juni 2015 is de nota Vrijetijdseconomie 2015-2018 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze nota had als uitgangspunt stevig in te zetten op regionale samenwerking maar daarnaast ook de toeristische structuur en voorzieningen binnen gemeente Aalten te willen versterken. Daarnaast zijn vele uitvoeringsprojecten (mede)gefinancierd of geïnitieerd. Hieronder volgt per doel uit de nota een korte uiteenzetting van de behaalde resultaten en gerealiseerde projecten:

Achterhoek sterke vrijetijdsregio:

- gezamenlijke Vrijetijdsagenda 2016-2019 en beschikbaarstelling cofinanciering voor projecten (MIP T&R).
- aanstelling Kennismakelaar om samenwerking/verbinding in de sector te stimuleren en innovatieve projecten (cross-overs smart industry) aan te jagen.
- Regionale marketing, promotie, routebeheer en monitoring door subsidiëring Stichting Achterhoek Toerisme.
- Projecten (in diverse fases van aanjagen, opstarten, pilotfase etc.): SMAAS (laagdrempelig vervoer), TOP's 2.0, sensortechnologie, Kennisplatform, VVV-gastheerschap, crossover zorg, vitaliteitsonderzoek verblijfssector.

Versterking toeristisch-recreatief aanbod gemeente:

- projecten ter behoud en versterking thema's Erfgoed en Cultuur, Landschap, bijvoorbeeld: projecten/activiteiten in het kader van 250 jaar grens; grensstenen Keupenstraat; erfgoedpanelen; erfgoedroute grens; participatie Cultuur-Erfgoedpact; participatie Nazomeren in Nationaal Landschap.
- versterking routestructuren: aanleg ruiternetwerk Winterswijk-Aalten; voorbereiding ontbrekende schakel fietspad Keizersbeek (Oude IJsselstreek-Aalten); voorbereiding aanleg mtb-routenetwerk.
- behoud en versterking lokale toeristische organisatiestructuur: gastheerschap en route-activiteiten door 3 VVV-agentschappen; bestuurlijk verenigd binnen VVV's gemeente Aalten met daarin VVV's en sector (horeca en logies); aangesloten bij St. Achterhoek Toerisme voor dienstenpakket met oogmerk doorontwikkeling VVV's.
- productontwikkeling, marketing en promotie door de inzet van een regiocoördinator via Achterhoek Toerisme. Focus op lokale (toeristische) activiteiten en evenementen en input naar regionale campagnes en Nationaal Landschap campagnes.
- laagdrempelige dialoog met bedrijfsleven; diverse netwerkdagen toerisme, integraliteit bevorderd o.a. door samenwerking Cultuur en Erfgoed.

3. Beleidskader

Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030

Het college van B&W van de gemeente Aalten heeft op 7 juli 2020 de regionale Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030 vastgesteld. Gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Lochem, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk onderschrijven daarin de ambitie om de vrijetijdssector in de Achterhoek verder te laten groeien. Daarmee willen ze een grotere bijdrage leveren aan de economische groei van de Achterhoek en maatschappelijke opgaven, zoals het in stand houden van voorzieningen, werkgelegenheid creëren en jongeren aan de Achterhoek binden. Om dat te realiseren zetten de gemeenten zich de komende jaren op de volgende speerpunten in:

1. **Aanbodontwikkeling: de beleefbaarheid van de Achterhoek vergroten**

Voorzieningen dragen bij aan de zichtbaarheid en aantrekkingskracht van de regio; daarnaast moeten basisvoorzieningen goed op orde zijn. Er is ruimte voor extra aanbod, mits met voldoende onderscheidend vermogen. Gemeenten kunnen niet op de stoel van de ondernemer zitten maar wel ondernemerschap faciliteren en stimuleren. Dit speerpunt heeft specifiek betrekking op dagrecreatie.

2. **Vitaliteit verblijfsrecreatie op peil houden**

In 2019 hebben we een onderzoek naar de vitaliteit van de verblijfssector laten uitvoeren. Over het algemeen is sprake van een markt met groeiende bezettingen, uitgezonderd de ‘traditionele’ kampeersector inclusief minicampings. We willen werken aan een vitale verblijfsrecreatiesector middels een integrale aanpak. Na het bepalen van gezamenlijke doelstellingen wordt bepaald welke instrumenten we gaan inzetten.

3. **Werken aan een onderscheidend profiel; de Achterhoek zichtbaarder maken voor de nationale- en internationale gast**

De zichtbaarheid van de Achterhoek kan worden verbeterd. Dat gaan we doen door te blijven investeren in Achterhoek Toerisme en regiomarketing. Daarbij focussen we specifiek op de internationale markt. Voor de nationale markt zetten we in op thematische campagnes waarmee we uiteenlopende doelgroepen bedienen.

4. **Gastvrijheid in de regio bevorderen**

Met goed gastheerschap stimuleren we langer verblijf en herhaalbezoek, en het geeft ons de mogelijkheid om bezoekersstromen beter te spreiden. We willen de gastvrijheid zowel wat betreft informatiepunten als informatievoorziening naar een hoger plan tillen.

5. Positie vrijetijdseconomie in de regio versterken, verbindingen met andere sectoren intensiveren.

De vrijetijdssector is een belangrijke banenmotor voor de Achterhoek, maar is binnen de Achterhoek-samenwerking geen speerpunt. Daardoor zijn we minder goed in beeld en ontbreekt directe toegang tot (structurele) financiën. We willen die samenwerking intensiveren en cross sectorale initiatieven stimuleren, bijv. op het gebied van food, cultuur, erfgoed, sport of smart industry.

De agenda zet de koers voor de komende 10 jaar uit. Hieraan gekoppeld is een uitvoeringsagenda met concrete acties voor de periode 2020-2023 (zie bijlage 3). De uitvoeringsagenda wordt om de vier jaar geactualiseerd. De genoemde gemeenten financieren de uitvoeringsagenda door een jaarlijkse bijdrage van € 0,80 per inwoner. Daarnaast subsidiëren zij St. Achterhoek Toerisme voor regionale marketing, promotie en productontwikkeling, en het regionale Routebureau.

De Vrijetijdsagenda Achterhoek sluit aan op landelijke en provinciale ontwikkelingen, zoals ‘Perspectief 2030’ van het NBTC en de provinciale koers ‘Beleef het in Gelderland’ en is opgesteld in nauw overleg en afstemming met St. Achterhoek Toerisme en de vrijetijdssector. De bevindingen uit het Vitaliteitsonderzoek Verblijfsrecreatie zijn daarin tevens meegenomen.

4. Voorbereidingen nieuwe nota/participatie

Input vooraf

Voor het bepalen van de lokale beleidsthema's en actiepunten hebben we gebruik gemaakt van input uit overleg met stakeholders. Vanwege de beperkingen in coronatijd zijn geen grote bijeenkomsten gehouden maar is in meerdere online-sessies gesproken met vertegenwoordigers van: Vereniging van Logiesverstrekkende Bedrijven, Horeca Nederland afdeling Aalten-Dinxperlo, de drie VVV-agentschappen, Stichting Achterhoek Toerisme, Stichting Aalten Promotie en Ondernemersfonds Dinxperlo, Onderduikmuseum, Grenslandmuseum en Koppelkerk en beleidsambtenaren van de gemeente Aalten vanuit verschillende disciplines (cultuur, erfgoed, ruimtelijke ordening, sport, grensoverschrijdende zaken, communicatie, beheer en onderhoud wegen).

Uit de gesprekken komen de volgende accenten naar voren:

Toeristisch netwerk: informeren, initiëren en combineren

Er wordt breed behoefte gevoeld om toe te werken naar een toeristisch netwerk, waarin partijen gelijkwaardig en ieder vanuit hun eigen rol samenwerken om (toeristische) projecten en promotie-activiteiten te initiëren en bundelen. Erkend is dat tot nu toe veelal ieder voor zich wordt gewerkt terwijl bundeling tot een veel krachtiger geheel kan leiden, bijvoorbeeld wanneer het gaat om evenementpromotie over de grens of het bedenken en uitvoeren van projecten die leiden tot meer beleving van onze highlights, maar ook bijvoorbeeld de verbinding met de sportsector, via de Talentverbinders. In een toeristisch netwerk kunnen afvaardigingen van partijen als hierboven genoemd regulier kennis delen, met elkaar bespreken welke ontwikkelingen op stapel staan en wie daarin welke rol pakt of hoe eventueel combinaties kunnen worden gelegd.

Aanbodontwikkeling:

Aan de beleving van onze bijzondere geschiedenis in de kernen is de afgelopen jaren veel toegevoegd, zo wordt alom erkend. Daar waar kansen en ideeën zijn voor verdere conceptuele doorontwikkeling en daarmee verhoging van aantrekkelijkheid en beleving kan in het te vormen toeristisch netwerk of een subgroep daaruit, een project uitgedacht worden.
Veel initiatieven zijn nog te onbekend. Men ziet mogelijkheden voor arrangementen om bijv. verblijf met een bezoek aan musea (ook grensoverschrijdend) te combineren. Ook hierin kan het netwerk een rol spelen. Daarbij is het wenselijk nieuwe activiteiten met name te ontplooien voor de in het vitaliteitsonderzoek genoemde leefstijlen, waarvoor het nog aan voldoende aanbod in de regio ontbreekt. Dus niet meer van hetzelfde, maar durf te kiezen.

Lokale promotie en productontwikkeling:

Er wordt alom gepleit voor voorzetting van de gemeentelijke inzet op het terrein van lokale promotie en productontwikkeling. “We hebben het nu goed op orde, dit moeten we zo houden”. Veel bedrijven en organisaties in onze gemeente ontbreekt het aan kennis van en budget voor marketing. Het maatschappelijk belang van investeringen op het terrein van toerisme is evident in vele andere sectoren. Daarnaast wordt door de verblijfssector benoemd dat de besteding door de gemeente voor een deel de (verhoogde) toeristenbelasting rechtvaardigt.

De huidige ‘hardcopy’ producten (o.a. gids Grenzeloos Genieten, lokale flyers en plattegronden) worden hogelijk gewaardeerd. Bij de lokale producten zou meer aandacht voor en uitdieping van de lokale concepten wenselijk zijn en de evenementenkalender doorontwikkeld moeten worden, ook grensoverschrijdend. De ondernemersfondsen hebben uitgesproken kansen te zien om hun promotie ‘aan gunne kant’ te combineren met toeristische promotie.

In de basis zijn ons (religieus) erfgoed, cultuur en landschap belangrijke waarden in de promotie van onze gemeente. Om er regionaal uit te springen, zouden we het onderscheidend aanbod nog meer kunnen uitlichten: de bijzondere grensligging en smokkelgeschiedenis, het onderduikthema, Bredevoort met al haar charme.

Van offline naar online: hoewel onze doelgroepen nog altijd ter plaatse geïnformeerd willen worden en papieren producten gretig aftrek vinden, moeten we de ogen niet sluiten voor digitale ontwikkelingen en gaandeweg een omslag bewerkstelligen. Stappen daarin zijn al gezet, door promotie via social media en de nieuwe website van de VVV’s. Indien minder themaroutes op papier geproduceerd worden, is de wens de verhalen wel elders te ontsluiten. Het verdienmodel behoeft daarbij ook aandacht.

Gastvrijheid:

Alom wordt het behoud van een VVV-agentschap in elk van de kernen als must gezien. Zij hebben een belangrijke taak in het informeren van de gast ter plaatse en het organiseren van routegebonden activiteiten. De agentschappen zullen onder de hoede van St. Achterhoek Toerisme de gastheerschapformule doorontwikkelen. Hier wordt al aan gewerkt en verdere mogelijkheden gezien. Erkend wordt dat bedrijven in eerste instantie zelf gastheer zijn en verantwoordelijk voor de promotie van het eigen bedrijf. De dienstverlening van de VVV’s staat of valt met aanlevering van goede en juiste informatie vanuit bedrijven en deelnamebereidheid. Ook is van belang dat bedrijven de promotiemiddelen die er zijn, bijv. de Gids Grenzeloos Genieten, zelf ook voor de gast beschikbaar hebben. Een distributiemodel zou hierbij helpen.

Ambassadeurschap:

We moeten de bescheidenheid voorbij. Trots op onze kern, buitengebied, al het moois dat te beleven valt, mag gezien en gehoord worden. We moeten in eerste instantie bedrijven en inwoners zelf aan spreken om die trots te tonen en te delen. In coronatijd zagen/zien we een grote gunfactor en uiten we

onze trots op onze bedrijven die met nieuwe acties het hoofd boven water probeerden te houden. Dit gevoel willen we vasthouden en blijven delen. Niet alleen via de eigen social media van individuele bedrijven en organisaties, maar ook via #beleefaaltenbredevoortdinxperlo. Ook binnen en vanuit het toeristisch netwerk kan meer draagvlak gecreëerd worden en onze 'trots' uitgedragen worden.

Routestructuren:

De gemeente is reeds bij wijze van proef gestart met het opknappen van een aantal wandel/fietspaden met een speciale toplaag. Hiermee wordt beoogd het fietscomfort te verhogen. Indien dit positief uitpakt, wordt geïnventariseerd welke recreatieve paden in aanmerking zouden moeten worden voor een zelfde aanpak. Vanuit toeristisch oogpunt is het gemis aan een goede fietsverbinding tussen Aalten en Bredevoort herhaaldelijk benadrukt. Provincie Gelderland voert op dit moment een analyse uit voor een fietspad langs de N318. We sluiten verder aan op het gebiedsproces Oude IJssel/Aa-strang dat mogelijk leidt tot versterking van route(s) en andere activiteiten langs het (grensoverschrijdende) water. Dit geldt overigens ook voor de Keizersbeek, waar aanpassingen aan talud en maaipad door Waterschap Rijn IJssel mogelijk kan worden gecombineerd met de ontwikkeling van fietspaden. Vanuit toeristisch oogpunt juichen we tenslotte de hervatting van de busverbinding Aalten-Bocholt toe; al dan niet in combinatie met de deelfietsen die in het kader van fijnmazige bereikbaarheid bij het treinstation in Aalten staan, een welkome aanvulling op mogelijkheden om ons gebied vanuit Duitsland te bezoeken.

Ter inzage legging

De concept-nota heeft na vaststelling door het college van B&W gedurende zes weken ter inzage gelegen. Hierop zijn geen reacties ontvangen.

5. Beleidsthema's gemeente Aalten

Op basis van bovenstaande komen we tot de volgende 6 lokale beleidsthema's.

Beleidsthema 1. Aanbodontwikkeling: gericht op leefstijlen en kwaliteit

Het aanbod verblijfsrecreatie in de gemeente Aalten kenmerkt zich door een aantal recreatieparken met veelal vaste stacaravans, veel minicampings en een ruim aanbod aan (veelal één kamer) B&B's. Daarnaast is er een aantal groepaccommodaties. Afgezet tegen de Achterhoek is duidelijk dat hier sprake is van kleinschalig aanbod; gemeente Aalten realiseert 4% van het totaal aantal overnachtingen in de Achterhoek. Dit is voor een deel een historisch gegeven; wij hebben nu eenmaal geen grootschalige aanbieders als Twee Bruggen en Marveld. Absoluut gezien groeit het aantal overnachtingen gestaag. Dit valt mee, gezien de trend dat hoewel sprake is van groeiende bezettingen, verzadiging ontstaat voor traditionele campings en recreatieparken, zoals valt op te maken uit het Vitaliteitsonderzoek Achterhoek*. We zien wel relatieve verschuiving binnen de categorieën verblijfsaanbieders, zoals een groei in het aantal overnachtingen bij groepsaccommodaties.

** Verblijfsrecreatie in de Achterhoek, onderzoek naar de vitaliteit van de verblijfsrecreatie in de Achterhoek, Bureau voor Ruimte en Vrije Tijd, september 2019*

Uit het Vitaliteitsonderzoek Achterhoek zijn de volgende hoofdconclusies te trekken:

- Algemeen: er is sprake van groeiende bezettingen.
- Er is (beperkte) marktruimte in de categorie hotels/groepsaccommodaties. Met planvoorraad is deze al grotendeels ingevuld.
- Er is geen marktruimte voor bungalowparken en campings. Alle vraag kan op bestaande terreinen geaccommodeerd worden; er is geen ruimte voor nieuwe initiatieven. Hoewel nu sprake is van een stabiele bezettingsgraad is sprake van een teruglopende vraag. Indien deze zich doorzet, zijn minder campings nodig. Een kans voor campings is het omzetten van jaarplaatsen/toeristisch kamperen naar verhuuraccommodaties.
- Leefstijlen (zie bijlage 5): het bestaande aanbod is met name geschikt voor verbindingszoeker, rustzoeker en harmoniezoeker. Nieuwe initiatieven voor deze doelgroepen voegen dus niets toe.
- Er is behoefte aan vernieuwing t.b.v. doelgroepen stijlzoekers, avontuurzoekers en plezierzoekers (mensen met hang naar luxe & comfort, interesse in grandeur & historie en die graag verrast willen worden) kortom accommodaties op bijzondere locatie, met een eigentijdse inrichting, hoge servicegraad en bijzonder concept.

- We moeten voorzichtig omgaan met het creëren van nieuw aanbod gezien verzadiging van de markt.
- In het algemeen is de verblijfsrecreatiesector vitaal. Voor campings geldt dat hoewel sprake is van een teruglopende markt, de vitaliteit nu redelijk goed is maar ze zich wel meer moeten gaan onderscheiden.

In onze gemeente zien we dat beweging naar de toekomst is ingezet, indachtig de uitkomsten van het vitaliteitsonderzoek. Er is een aantal luxere en/of meer-kamer B&B's en hotels bijgekomen (o.a. De Wilhelmina, De Meiberg, 't Welink en Boetiquehotel De Heerlijckheid). Ook bij de campings zien we een trend in herontwikkeling en het maken van keuzes, bijvoorbeeld uitbreiding toeristisch (verhuur-) aanbod bij o.a. Lansbulten en Goorzicht, of juist keuze voor chalets op ruimere plaatsen bij Boomans. Hierbij wordt goed ingespeeld op de wens en noodzaak om bepaalde doelgroepen (leefstijlen) te bedienen. Ook de aandacht voor het tegengaan van bewoning en andere sociaal ongewenste aspecten draagt bij aan het besef dat voor een aantal locaties (her)ontwikkeling noodzakelijk is.

In de regionale Vrijetijdsagenda is als één van de speerpunten ingezet op de vitaliteit van verblijfsrecreatie. De komende jaren worden projecten uitgewerkt die betrekking hebben op het opstellen van gezamenlijke doelstellingen, borging van bedrijfsmatige exploitatie, experimenteerruimte en inzet van vitaliteitscoaches.

Vooruitlopend daarop hanteren wij de volgende uitgangspunten als

beleidslijn voor (her)ontwikkeling van verblijfsrecreatie:

- Hoewel er weinig marktruimte is, willen we blijven open staan voor nieuwe innovatieve ontwikkelingen, mits deze onderscheidend vermogen hebben en gericht zijn op de leisureleefstijlen stijlzoekers, avontuurzoekers, plezierzoekers (en in mindere mate inzichtzoekers).
- We verlenen in principe alleen medewerking aan plannen die leiden tot toekomstgerichte vernieuwing van bestaande volwaardige recreatiebedrijven danwel die bestaande/leegstaande bebouwing een nieuwe functie kunnen geven op of in aansluiting van een bestaand erf, niet zijnde burgerwoning.
- Toevoeging van bebouwing dient te worden gecompenseerd door sloop en daarmee kwaliteitverbetering op locatie of elders (volgens 1:2)
- Toevoeging nieuwe eenheden uitsluitend indien bedrijfsmatige exploitatie wordt gewaarborgd; dit wordt middels een overeenkomst vastgelegd.
- Geldende/gangbare ruimtelijke ordenings- en duurzaamheidsprincipes zijn van toepassing.

Hoewel dit thema met name gericht is op verblijfsrecreatie, zijn de conclusies uit het vitaliteitsonderzoek wat betreft de leefstijlen, ook (deels) van toepassing op dagrecreatie. In het kader van speerpunt 1 in de regionale Vrijetijdsagenda (Aanbodontwikkeling: de beleefbaarheid van de Achterhoek vergroten) volgt in 2021 een onderzoek naar de vitaliteit van dagrecreatie en de vraag waar ruimte is voor nieuwe- of een doorontwikkeling van bestaande initiatieven.

Hierbij kijken we uitdrukkelijk naar plannen en ideeën die bijdragen aan het versterken van de aantrekkingskracht en beleving van de grensligging Dinxperlo, Heerlijckheid Bredevoort met de 6 pijlers waaronder boeken, kunst & cultuur en ambachten en de onderduik- en ontstaansgeschiedenis van het dorp Aalten.

Beleidsthema 2. Bevorderen samenwerking

Gebleken is dat er nog veel eilandjes zijn waarbinnen diverse stakeholders opereren. Alom bestaat echter de overtuiging dat meer samenwerking leidt tot meer resultaat en betere inzet van middelen.

Binnen dit thema hebben we de volgende prioriteiten.

1. Oprichting toeristisch netwerk

We werken toe naar de oprichting van een toeristisch netwerk. In een eerste bijeenkomst zullen nut en noodzaak en doelen worden gedefinieerd en helder worden wie welke rol en/of taak heeft. Ook de al dan niet formele structuur van het netwerk dient besproken te worden. Van hieruit kunnen afspraken over frequentie van overleg en zaken als informeren en enthousiasmeren van de achterban worden gemaakt. De gemeente ziet het tot haar taak om de tot stand koming van en samenwerking en kennisuitwisseling binnen het netwerk te stimuleren.

2. Netwerkdag toerisme en recreatie

De netwerkdagen toerisme zijn een goed middel gebleken om toeristische ondernemers en VVV-vrijwilligers uit de gemeente met elkaar in contact te brengen. Een deel van het programma wordt ingevuld met kennisuitwisseling, waarna excursies naar lokale bezienswaardigheden plaatsvinden. Deze dagen worden als waardevol ervaren en willen we blijvend, tweejaarlijks organiseren.

3. Grensoverschrijdende samenwerking

Het grensoverschrijdend netwerk wordt gefaciliteerd door de werkgroep toerisme van de Grenzhoppers. Met regelmaat vinden bijeenkomsten plaats waarin toeristisch ondernemers en VVV-vrijwilligers elkaar grensoverschrijdend ontmoeten. Ook wij nemen deel aan dit netwerk. Op lokaal niveau wordt nauw samengewerkt met o.a. Heimatverein Suderwick en Bürgerinitiatief Dinxperwick. Dit gaat over en weer; in Suderwick worden bijvoorbeeld door de Heimatverein op bijzondere locaties de ‘Aaltense’ erfgoedpanelen geplaatst.

4. Afstemming beleidsterreinen

Binnen de gemeentelijke organisatie vindt regelmatig overleg plaats met andere beleidsvelden. Zo zijn erfgoed en toerisme (zie ook de recent vastgestelde Arfgoodnota) nauw aan elkaar verbonden. Ons (cultureel) erfgoed is van belang voor het versterken van de eigen identiteit en van de gemeenschap. Samen met de landschappelijke kwaliteiten in onze gemeente een belangrijke ‘reason to travel’. Het merendeel van de gebruikers van voorzieningen op het gebied van wandelen, fietsen, ruiteren etc. komt uit de eigen plaats of regio. We dragen hiermee dus ook bij aan een aantrekkelijker en gezondere leefomgeving. Gebruikers zien dit nut ook, getuige de inzet van lokale verenigingen en

bedrijven bij bijvoorbeeld de aanleg van de ruiter- en mtb-routenetwerken (deze laatste is in ontwikkeling). De relatie met deze en andere beleidsvelden blijft onder de aandacht in de vorm van regelmatig integraal overleg.

Beleidsthema 3. Lokale promotie en productontwikkeling

Hoewel we overtuigd zijn van nut en noodzaak van regiomarketing en promotie, achten we het daarnaast noodzakelijk om te blijven investeren in lokale producten en middelen om de aantrekkelijkheid van ons gebied en bedrijfsleven, activiteiten en evenementen professioneel te promoten. Daarnaast blijven we inzetten op versterking van de conceptuele beleving van de bijzondere geschiedenis en ligging van onze gemeente cq de kernen.

Dit doen we de komende periode door:

1. Overeenkomst met St. Achterhoek Toerisme voor de inzet van een regiocoördinator voor productontwikkeling en promotie van toeristisch gemeente Aalten

De regiocoördinator staat een werkbudget ter beschikking. Taken van de regiocoördinator zijn o.a. het uitbrengen van promotiemateriaal, (mede) ontwikkelen van routes en arrangementen, ondersteuning van gemeentelijke en/of gemeentebrede projecten in promotionele zin en online en offline promotie . Continuïteit en kennis van de lokale situatie is een must. De regiocoördinator weet verbindingen tussen ondernemers te leggen en vormt een brug tussen lokaal aanbod en regionale producten en campagnes van St. Achterhoek Toerisme. Jaarlijks wordt in afstemming met gemeente en toeristisch netwerk een activiteitenplan opgesteld ten behoeve van de inzet van uren en middelen in het volgende jaar.

2. Ontwikkelen gemeentelijke/lokale toeristische profilering en promotieplan incl. actieplan online marketing

We zetten gemeentebrede Grenzeloos Genieten promotie voort maar onderzoeken daarnaast de wijze waarop we de kernen / ons onderscheidend aanbod daarbinnen willen profileren en verdiepen. In de basis ligt deze profilering er al. We gaan samen met partijen onderzoeken of deze aanscherping behoeft en hoe we met beschikbare middelen aan de uitvoering het beste vorm kunnen geven. Hierop passen we het productaanbod indien nodig aan. We onderzoeken specifiek de route naar meer online marketing, met name via Facebook en Instagram, én grensoverschrijdende gezamenlijke (evenement)promotie.

3. Onderzoek naar alternatieve ontsluiting van verhalen/routes

We vertellen veel verhalen door middel van themaroutes. Deze bundels zijn veelal zeer kostbaar en vinden minder aftrek dan algemene routekaarten en bijv. ‘route van maand’ producten van de VVV’s. Mede met het oog op de omslag naar online marketing, waardoor ook een verschuiving van de inzet van de beschikbare financiële middelen noodzakelijk is, wordt voortaan minder ingezet op routefolders. We onderzoeken hoe we de verhalen op alternatieve wijze kunnen ontsluiten, zowel

digitaal (via websites VVV of erfgoedaalten.nl maar ook via apps) als op locatie (bijv. het verhaal van de knopenfabriek Bredevoort d.m.v. foto's op het pand en toevoeging van erfgoedpanelen). We maken hierbij gebruik van de expertise binnen St. Achterhoek Toerisme.

4. Faciliteren/ondersteunen van initiatieven t.b.v. conceptuele versterking

De gemeente ondersteunt projecten die betrekking hebben op versterking van de beleving van de grensligging van Dinxperlo-Suderwick, de Heerlijckheid Bredevoort en de onderduik- en ontstaansgeschiedenis van het dorp Aalten. Maar ook projecten die in de basis ons aanbod wat betreft (religieus) erfgoed, cultuur en landschap verbeteren. Dit kan zij doen door aan te jagen en coördineren, bijvoorbeeld in het toeristisch netwerk, of door projecten (ook van derden) in financiële zin te ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn versterking van het toeristisch karakter van de Heelweg in Dinxperlo en toevoeging van grensbeleving in het centrum van Dinxperlo, zoals in de centrumvisie Dinxperlo als ambitie is benoemd. Daarbij wordt dan tevens samenwerking gezocht met partijen als Stadt Bocholt, Heimatverein Suderwick en Bewaar 't Olde, zoals tot nu toe al gebruikelijk is.

Beleidsthema 4. Gastheerschap stimuleren

Gemeente Aalten verleent budgetsubsidie voor 3 VVV-agentschappen in de kernen Aalten, Bredevoort en Dinxperlo. Wij hechten er aan dat de gast, klant, in elk van de drie kernen terecht kan voor toeristische informatie, aankoop van routeproducten en georganiseerde activiteiten.

De komende jaren zetten wij daarom in op:

1. Behoud 3 gastvrijheidspunten door handhaving budgetsubsidie

Gastvrijheid laat de kassa niet rinkelen. Het gros van de bezoeken aan de VVV-agentschappen betreft vragen om informatie. De kosten worden laag gehouden door uitsluitend met vrijwilligers te werken, maar huisvesting kost simpelweg geld. Wij zetten de budgetsubsidie daarom voort.
Wij kiezen niet voor één inspiratiecentrum ten koste van 2 andere agentschappen. Dit zou namelijk kiezen voor één kern betekenen en tegelijkertijd het wegvallen van draagvlak en inzet door vrijwilligers in de andere twee kernen. Wij hechten er wel veel waarde aan dat de 3 agentschappen samenwerken en de Achterhoekse lijn voor professionalisering van gastheerschap volgen. De VVV-agentschappen hebben daartoe gezamenlijk een overeenkomst gesloten met St. Achterhoek Toerisme voor 3 gastvrijheidspunten.

2. Ondersteuning gastvrijheidspunten door productie promotiemateriaal

De producten die (beleidsthema 3) door de regiocoördinator worden ontwikkeld, worden verspreid door en via de VVV-agentschappen. Op dit moment zijn dat gratis producten als de gids Grenzeloos Genieten, lokale flyers en plattegronden, en tegen betaling routeproducten. Ook St. Achterhoek Toerisme ontwikkelt producten die de VVV's aan gasten kunnen aanbieden of verkopen. Daarnaast ontwikkelen de agentschappen zelf 'routes van de maand' en de gezamenlijke evenementenkalender. Hierin kunnen naar aanleiding van de actiepunten 2 en 3 van beleidsthema 3, mogelijk andere keuzes worden gemaakt.

3. Bedrijven/ondernemers en inwoners als ambassadeurs

Of het nu via opgedane kennis in het IVN-programma Gastheer van het Landschap is, of door het beschikbaar stellen van algemeen promotiemateriaal, de gastheren en dames van onze logiesverstrekkende bedrijven zijn vaak eerste inspirator voor uitstapjes in de omgeving. Kennis van en relaties in de nabije omgeving geven dan net dat beetje extra. Wij willen dit blijven stimuleren. Zie ook beleidsthema 2.

Beleidsthema 5. Routestructuren versterken

Het regionale routebureau van Achterhoek Toerisme beheert en onderhoudt de regionale wandel- en fietsknooppuntennetwerken. Daarnaast zijn er lokale en gemeentegrensoverschrijdende initatieven. Zo hebben gemeenten Aalten en Winterswijk in 2019 de aanleg van een ruiternetwerk ondersteund, zit er een mtb route in het vat en komen er regelmatig initiatieven uit de buurtschappen.
De kwaliteit van de ondergrond is een punt van aandacht. Enerzijds wordt de afwisseling in de Achterhoek als charme gezien (onderzoek fietsersbond); anderzijds ontvangen we (ook in gemeente Aalten) regelmatig klachten over te smalle, te mulle of juist te natte, en daarmee (met name voor e-bikes) ontoegankelijke paden en zaken als prikkeldraad en onzichtbare verwijzingen. In de regionale agenda is als actiepunt opgenomen het verbeteren van paden- en route infrastructuren door knelpunten in beeld te brengen en op te lossen. Dit heeft dus al de aandacht. Maar hier hoeven we niet op te wachten voor wat betreft onze onverharde paden en andere veel gebruikte trajecten voor wandelen, fietsen en ruiteren.

Actiepunten binnen dit beleidsthema zijn:

1. Verbetering halfverharde (fiets)paden

Bij wijze van proef wordt op enkele paden halfverharding aangebracht. Bij gebleken succes wordt geïnventariseerd welke recreatieve tracés hier verder voor in aanmerking zouden moeten komen. Uitgangspunt is verbetering van veiligheid en comfort voor fietsers; hiermee zijn niet de zandwegen bedoeld waarvoor apart beleid is vastgesteld.

2. Afronding mountainbikeroutenetwerk

In 2019 is met fietsverenigingen overleg gestart over de aanleg van een mtb-routenetwerk Aalten-Winterswijk-Oost Gelre. Hieraan is reeds een gemeentelijke cofinaniering van € 25.000 toegezegd. Uitvoering is voorzien in 2021.

3. Stimuleren van initiatieven uit de kernen en buurtschappen

De St. Olde Karrespoor in De Heurne heeft een aantal paden (o.a. ’t Dieksken, ’t Bleikertpad) in ere hersteld en is betrokken bij het project Fietspad Keizersbeek. In Lintelo is op verzoek van Lintelo’s belang meegewerkt aan de opname van nieuwe ommetjes aan het regionaal wandelnetwerk. Dergelijke initiatieven willen wij ondersteunen. Per project wordt bezien of een bijdrage vanuit het budget voor nieuw beleid mogelijk is, danwel een kredietaanvraag wordt gedaan.

4. Onderzoek haalbaarheid fietspad Keizersbeek

Het Waterschap past het talud langs de Keizersbeek aan. Het gedeelte op grondgebied van Oude IJsselstreek is nagenoeg gereed, gecombineerd met het aanleggen van een fietspad. Uitvoering van

een laatste tracé op grondgebied van Oude IJsselstreek en een gedeelte Aalten, is voorzien voor 2021. We onderzoeken of (zo ja op welke tracé's) de aanleg van een fietspad langs de gehele lengte van de Keizersbeek in gemeente Aalten wenselijk en haalbaar is.

5. Gebiedsverkenning Oude IJssel/Aa-strang

In het college-uitvoeringsprogramma is opgenomen een samenhangende grensoverschrijdende verkenning voor het verder ontwikkelen van het gebied Oude IJssel/Aa-strang/Bocholter Aa, met name wat betreft de toeristische potentie. Wij zijn aangehaakt op het proces van gemeente Oude IJsselstreek om te komen tot een totaalvisie voor de Oude IJsselzone, incl. Aa-strang. In deze visie (oplevering begin 2021) worden kansrijke conceptuele en fysieke opgaven benoemd. Men kan hierbij denken aan waterbeleving, routes, recreatievaart. In het college-uitvoeringsprogramma is een bijdrage van € 25.000 gereserveerd; wij benutten deze als bijdrage in proces- en uitvoeringskosten inzake deze gebiedsverkenning. We onderzoeken de mogelijkheid tot doortrekken van het pad tussen de brug en de watertuin richting rondweg.

6. Optimalisering bewegwijzering

De verschillende knooppuntenssystemen hebben elk hun eigen paaltjes en bordjes. Dit is in de tijd zo ontstaan omdat systemen niet gelijktijdig ontworpen zijn en een mix niet voor de hand lag. Op enkele locaties is hierdoor een veelheid aan bordjes/paaltjes ontstaan, wat niet fraai is. We gaan met Achterhoek Toerisme onderzoeken of hier bij gelegenheid (bijvoorbeeld indien vervanging van een systeem aan de orde is) aanpassingen kunnen worden verricht. Daarnaast onderzoeken we of het stroomschema dat sinds 2010 gehanteerd wordt inzake plaatsing van bruin-witte toeristische bewegwijzering aanpassing behoeft.

6. Uitvoeringprogramma en financiën

In bijlage 1 treft u het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren op basis van de uitgangspunten in deze nota. De nota wordt binnen de bestaande budgetten uitgevoerd, zie daarvoor bijlage 2.

Bijlagen

1. Uitvoeringsprogramma, actiepunten in schema
2. Overzicht toerismebudgetten gemeente Aalten in 2021
3. Schematisch overzicht acties per speerpunt uit de Uitvoeringsagenda 2020-2022 behorend bij Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030
4. Kengetallen
5. Leefstijlen

Bijlage 1: Uitvoeringsprogramma, actiepunten in schema

Thema	Acties	Planning (start)
1. Aanbodontwikkeling	Borging beleid toetsing nieuwe plannen door vaststelling nota	Continu
2. Bevordering samenwerking	Oprichting toeristisch netwerk	Van start voorjaar 2021; jaarlijks twee bijeenkomsten
	Netwerkdag toerisme en recreatie	Tweejaarlijks in april
	Grensoverschrijdende samenwerking	Grenzhoppers continu; lokaal op projectniveau
	Afstemming beleidsterreinen	Continu
3. Lokale promotie en productontwikkeling	Overeenkomst St. Achterhoek Toerisme inz. Regiocoördinator	Inkoopovereenkomst 2022 en verder sluiten
	Toeristisch profilering- en promotieplan incl actieplan online marketing	Opstellen voorjaar 2021; hierna basis voor jaarlijks actieplan
	Alternatieve ontsluiting verhalen/routes	Onderzoek medio 2021
	Faciliteren/ondersteunen initiatieven conceptontwikkelen	Continu
4. Gastheerschap stimuleren	Exploitatiesubsidie 3 gastvrijheidspunten	Continu
	Ondersteuning gastvrijheidspunten door realisatie promotiemateriaal	Continu
	Bedrijven/ondernemers en inwoners als ambassadeur, o.a.: - gastheer vh landschap: IVN beleefweekend - social media offensief	September 2021 pm
5. Routestructuren versterken	Verbeteren halfverharde (fiets)paden	Proef 2021; voorstel uitbreiding 2022
	Afronding mtb-routenetwerk	2021
	Stimulering initiatieven kernen/buurtschappen	Continu
	Onderzoek haalbaarheid fietspad Keizersbeek	2021 (start onderzoek)
	Gebiedsverkenning Oude IJssel/Aa-strang	Verkenning 2020; voorstel uitvoering 2021
	Optimalisering routestructuren	Bruin-wit: 2e helft 2021 Overige: continu

Bijlage 2: Overzicht toerismebudgetten 2021

In de begroting 2021 zijn de volgende structurele bedragen opgenomen:

63340120 Instellingen Toerisme	
VVV-agentschappen	28.500
StAT lokaal (regiocoördinator uren en werkbudget)	60.517
StAT regionaal (marketing/promotie en bijdragen onderhoud routestructuren)	52.873
subtotaal	*141.855*
65570200 Recreatie	
T&R Extra div. projecten (uitvoering lokale nota)	28.563
MIP T&R regionale Vrijetijdsagenda (0,80/inw)	23.093
Recreatieve paden en verbindingsroutes	1.084
subtotaal	*52.740*
Totaal	**194.595**

Bijlage 3: Overzicht acties per speerpunt uit Uitvoeringsagenda 2020-2022 behorend bij Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030

Thema	Acties	Planning (start)
1. Aanbodontwikkeling	Onderzoek vitaliteit dagrecreatie en ontwikkelmogelijkheden	Eind 2020
	Stimuleren en ondersteunen beeldbepalende initiatieven	Eind 2020
	Stimuleren en ondersteunen verbeteringen routekwaliteit	Eind 2021
	Onbeperkt genieten in de Achterhoek	Eind 2020
	Lobby ontsluiting (nieuwe) natuurgebieden	2021
	Food en vrijetijdssector	2021
2. Vitaliteit verblijfsrecreatie	Opstellen van gezamenlijke doelstellingen	2020
	Borging van bedrijfsmatige exploitatie	2021
	Experimenteerruimte	2021
	Inzet vitaliteitscoaches	2021
3. Zichtbaarheid vergroten	Internationale marktwerking (Duitsland en Vlaanderen) versterken	2020
	Ondersteunen thematische campagnes	2020
4.Gastvrijheid bevorderen	Informatievoorziening up to date	2022
	Ontsluiting locaties en verhalen d.m.v. digitale toepassingen	2021
	Doorontwikkeling TOP's	2021
	Achterhoekse kaart voor jongeren ontwikkelen	2021
	Inventarisate onderwijs- en arbeidsmarkt	2020
5.Positie vrijetijdssector versterken	Lobbycampagne zichtbaarheid toerisme en recreatie in regio	2020
	Stimuleren en ondersteunen cross sectorale initiatieven	Eind 2021
	SMAAS	2020
Overkoepelend	Kennisplein	2020
	Inzet kennismakelaar	2020

Bijlage 4: Kengetallen

Achterhoek
Economische effectmeting
Tweejaarlijks voert St. Achterhoek Toerisme een 'monitor toerisme' uit; een onderzoek naar omvang/capaciteiten van het vrijetijdsaanbod, het gebruik hiervan, alsmede de economische betekenis van de sector in de Achterhoek.
Begin 2020 is de monitor 2019 uitgevoerd. De belangrijkste ontwikkelingen op een rijtje:

- Het totaal aantal toeristische overnachtingen in 2019 is ten opzichte van 2017 gegroeid met 10% tot ruim 3,3 miljoen.
- Het aandeel buitenlandse toeristen in de Achterhoek wordt steeds groter (circa 28%, waar dat in 2017 nog 22% was).
- In 2019 werden bijna 7,1 miljoen dagbezoeken ondernomen in de Achterhoek. Dat is een stijging van 8% sinds 2017.
- De economische betekenis van de vrijetijdssector is tussen 2017 en 2019 met bijna 10% toegenomen tot circa 308 miljoen*.

* ca. 171 daarvan komt bij accommodaties en ondernemers zelf terecht; ca. 137 wordt daarbuiten besteed, zoals in horeca, vervoer en retail. Dat betekent dat het plaatselijke en regionale bedrijfsleven (buiten logiesaccommodaties en dagtoeristische aanbieders om) meeprofiteert van de bestedingen van de toerist.

Gemeente Aalten
Procentueel gezien is het aandeel overnachtingen, dagbezoeken en de economische betekenis van toerisme in de gemeente Aalten, afgezien tegen de Achterhoek, bescheiden. Dit is traditioneel bepaald aangezien geen sprake is van grootschalige verblijfsaanbieders als in andere gemeenten (denk aan Marveld, Twee Bruggen) en evenementen als Zwarte Cross.
Absoluut gezien is echter wel degelijk sprake van groei tussen 2017 en 2019; bestedingen zijn gestegen van € 9 mln naar € 10,8 mln, dit is een stijging van 20%.

GEMEENTE	2017	2019	ONTWIKKELING	AANDEEL IN REGIO
AALTEN	€ 9,0 MILJOEN	€ 10,8 MILJOEN	20,1%	3,5%
BERKELLAND	€ 28,5 MILJOEN	€ 31,5 MILJOEN	10,5%	10,2%
BRONCKHORST	€ 27,5 MILJOEN	€ 31,4 MILJOEN	14,5%	10,2%
DOESBURG	€ 12,8 MILJOEN	€ 13,8 MILJOEN	8,1%	4,5%
DOETINCHEM	€ 17,1 MILJOEN	€ 18,3 MILJOEN	7,0%	5,9%
LOCHEM	€ 42,2 MILJOEN	€ 44,7 MILJOEN	5,8%	14,5%
MONTFERLAND	€ 30,7 MILJOEN	€ 33,7 MILJOEN	9,7%	10,9%
OOST GELRE	€ 42,5 MILJOEN	€ 45,5 MILJOEN	7,0%	14,8%
OUDE IJSSELSTREEK	€ 13,5 MILJOEN	€ 15,1 MILJOEN	11,7%	4,9%
WINTERSWIJK	€ 37,0 MILJOEN	€ 40,9 MILJOEN	10,7%	13,3%
ZUTPHEN	€ 20,3 MILJOEN	€ 22,2 MILJOEN	8,9%	7,2%

De groei in het aantal overnachtingen is met name veroorzaakt door meer toeristische verhuur, m.n. jaarplaatsen, op campings en groepsaccommodaties. In de gemeente groeiden de dagbezoeken aan activiteiten die buiten worden ondernomen (oeverrecreatie, routegebonden recreatie), net als het bezoek aan bezienswaardigheden (o.a. Koppelkerk) en musea (o.a. Onderduikmuseum).

De totale werkgelegenheid in de R&T sector in de Achterhoek bedroeg in 2019 12.240 banen. Dit is een groei van 8% ten opzichte van 2017.

Aandeel R&T werkgelegenheid per gemeente, 2017

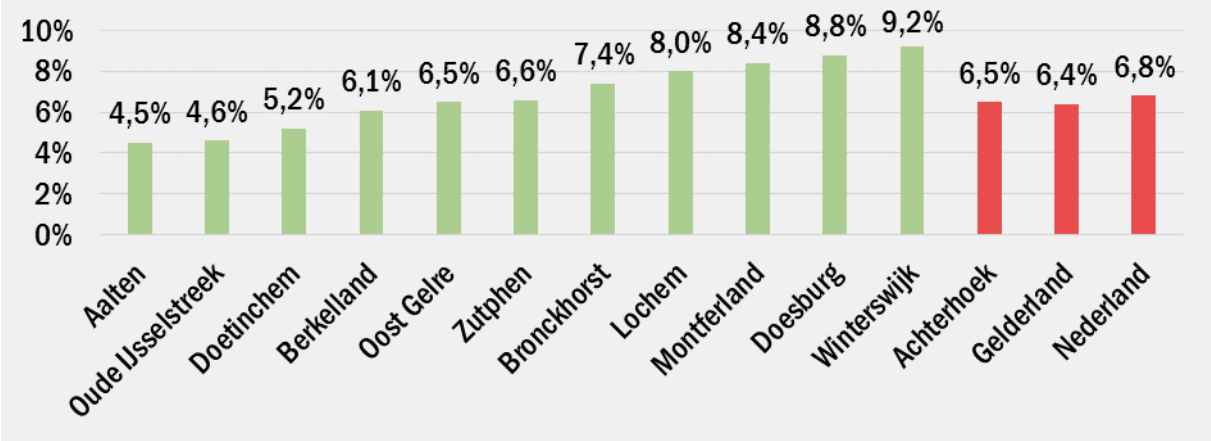

Aandeel R&T werkgelegenheid per gemeente, 2019

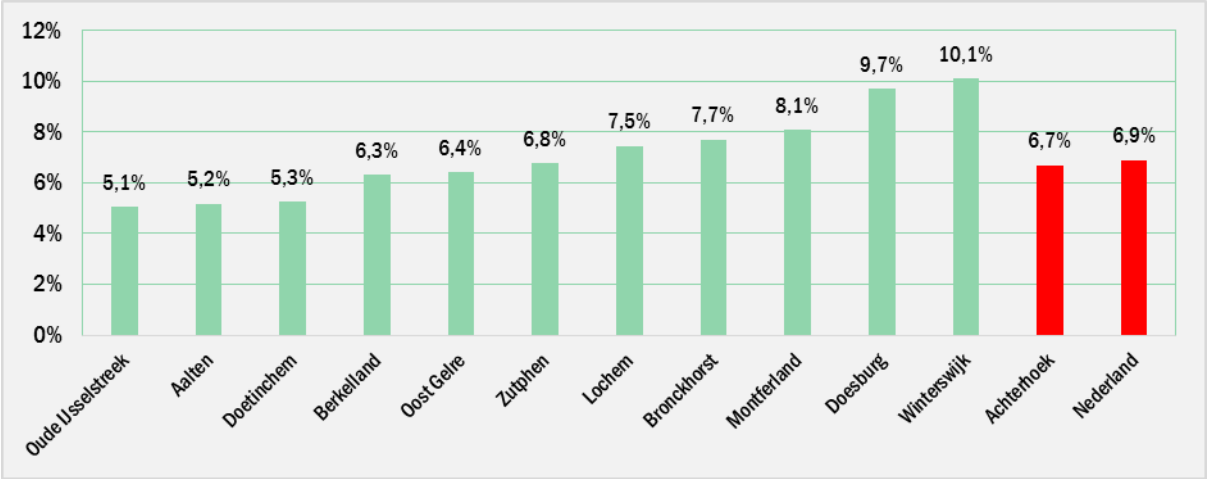

Bron:
Monitor economische betekenis recreatie en toerisme Achterhoek, ZKA, april 2020

Bijlage 5: Leefstijlen

In het vitaliteitsonderzoek Achterhoek is gebruik gemaakt van de Leefstijlvinder, ontwikkeld door SAMR Marktvinders in opdracht van acht provincies. De leefstijlen geven inzicht in het gedrag, waarden en behoeften van recreanten en toeristen op basis van psychologische en sociologische kenmerken. De leefstijlsegmentatie onderscheidt zeven doelgroepen, ook wel leefstijlen genoemd, met allemaal een eigen vrijetijdsprofiel, zie hieronder.

Harmoniezoekers

Harmoniezoekers zijn hartelijke, gezellige mensen, met veel interesse in anderen. Ze omschrijven zichzelf als gemoedelijk, vrolijk en zachtaardig. In het leven hechten ze veel belang aan geborgenheid, gastvrijheid en vriendschap. Ze nemen de tijd voor het gezin, trekken er graag op uit met (of naar) familie, vrienden en kennissen, en vinden een goede relatie met buren en familie heel belangrijk. Het hoeft voor hen allemaal niet zo vreemd; doe maar normaal, dan doe je al gek genoeg.

Verbindingszoekers

Verbindingszoekers zijn, bovenal, geïnteresseerd in anderen. Het zijn behulpzame, evenwichtige mensen die zichzelf omschrijven zichzelf als 'gewoon' en hartelijk. Voor Verbindingszoekers zijn gastvrijheid, sociale verbondenheid en 'doe maar gewoon' belangrijke waarden. Ze vinden het dan ook belangrijk om een goede relatie te onderhouden met buren en familie, met harmonie en gezelligheid. Er voor elkaar zijn, dat is toch hartstikke normaal?

Rustzoekers

Rustzoekers vinden zichzelf hele gewone mensen. Ze omschrijven zichzelf als kalm, behulpzaam, bedachtzaam en zachtaardig. Ze houden van rust en regelmaat, en voelen zich het meest op hun gemak in hun eigen, vertrouwde omgeving. Ze vinden het fijn als ze lekker hun eigen gang kunnen gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Ze houden ervan om op hun gemak thuis te zijn, een beetje te tuineren, te klussen en tv te kijken. Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg.

Inzichtzoekers

Inzichtzoekers zijn bedachtzame, serieuze en intelligente mensen. Ook omschrijven zij zichzelf als evenwichtig en zakelijk. Ze vinden het niet erg om alleen te zijn, want dan kunnen ze mooi hun eigen gang gaan. De rust en ruimte om hen heen die ze daardoor verkrijgen vinden ze fijn. Belangrijke waarden voor Inzichtzoekers zijn rationaliteit, daadkracht, privacy/rust en 'doe maar gewoon'. Maar ook vrijheid om te doen wat ze willen is erg belangrijk voor ze. Als ze niet op pad gaan naar culturele activiteiten of natuur, dan vinden ze het ook heerlijk om rustig thuis te zijn, een beetje te klussen, TV te kijken en het nieuws te volgen. Ze houden van informatie; 'meten is weten'!

Stijlzoekers

Stijlzoekers zijn intelligent, zelfverzekerd en doelgericht. Ze hebben een sterk karakter, en omschrijven zichzelf ook wel als zakelijk, ondernemend en leidinggevend. Stijlzoekers zijn graag onder gelijkgestemden, die waarden als ambitie, uitdaging en daadkracht met hen delen. En die waarderen dat de Stijlzoekers zeggen waar het op staat, ook als anderen het daar misschien niet mee eens zijn. Stijlzoekers gaan ervoor in het leven: zowel in hun werk, als in hun vrije tijd worden ze graag geprikkeld, en zoeken ze de uitdaging op. Verveling is niet aan hen besteed. Liever besteden ze hun tijd aan sporten en feesten. Gáán!

Avontuurzoekers

Deze recreanten zijn creatief, avontuurlijk, eigenwijs en geïnteresseerd in anderen. Ook omschrijven ze zichzelf als intelligent en ondernemend. Ze vinden het lekker om hun eigen gang te gaan, en vinden het dan ook niet erg om alleen te zijn. Als ze met anderen optrekken, dan zijn dat het liefst creatieve en vernieuwende denkers, of mensen die weten wat ze willen. Ze hechten veel waarde aan vrijheid, uniek zijn en genieten van het leven.

Plezierzoekers

Plezierzoekers zijn spontaan, vrolijk en gezellig. Ook omschrijven ze zichzelf als avontuurlijk, impulsief en eigenwijs. Waarden die ze belangrijk vinden zijn uitdaging, uniek zijn en succes in het leven. Ze hebben het liefst veel mensen om zich heen, en trekken er dan ook graag op uit met familie, vrienden en kennissen. Ze houden van leuke dingen ondernemen: voor hen staat plezier hebben in het leven op nummer één. Een dag niet gelachen, is een dag niet geleefd!